

Tieliikenteen turvallisuustoiminnan edistämisen valtionavustus, hankeavustus 2019 - Hankekortti

Hankekortin tiedot julkaistaan valtionavustusten verkkosivuilla.

Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden edistäminen ja turvallisuuden parantaminen – suunnittelupöydältä käyttöympäristöön

Vastuutaho, yhteyshenkilö	Lahden kaupunki / Vastuuhenkilö: Kaupunkikehitysjohtaja Olli Alho Yhteyshenkilö ja lisätietoja: Johanna Sääksniemi, Yleiskaava-arkkitehti Puhelinnumero: +358 50 518 4445 Sähköposti: johanna.saaksniemi@lahti.fi	
Osallistujat	Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristön palvelualue sekä Ramboll Finland Oy.	
Aikataulu	11/2019	12/2020
Hankkeen tavoite ja sisältö, kohde-ryhmä	<p>Kuvaus hankkeen tavoitteista ja toiminnan sisällöstä: Lahden yleiskaavan laatimisen kanssa samaan prosessiin on yhdistetty Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman työstäminen (SUMP), sekä ympäristöohjelman ja palveluohjelman teemoja soveltuvilta osin. Kokonaisuus on nimetty Lahden suunta -työksi 2017-2020. Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman mukaan kaupungin tavoitteena on luoda laadukkaat ja turvalliset kävely- ja pyöräilyolosuhteet ympäri vuoden. Kävelypainotteisuutta halutaan lisätä Lahden keskustassa. Haettavassa hankkeessa laaditaan kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden ja turvallisuuden edistämiseksi selkeät toimintamallit. Toimintamallit toteutetaan tarkistuslistatyypisesti. Tarkistuslistoissa esitetään, mihin asioihin eri maankäytön suunnittelun, toteutuksen ja ylläpidon tehtävävaiheissa tulee kiinnittää huomiota, jotta kävelyn ja pyöräilyn edistäminen ja turvallisuus tulevat parhaalla mahdollisella tavalla huomioon otetuiksi. Tarkistuslistat tehdään mahdollisimman tiiviiksi, helpottaen niiden käyttöä ja hyödynnettävyyttä. Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden ja turvallisuuden edistämisen toimintamallien tausta- ja ohjaavana työnä suoritetaan Lahden yleiskaavan, 5–10 asemakaavan, katusuunnitelman sekä muiden yleisten alueiden suunnitelmien KäPy-auditoinnit.</p> <p>Hankkeen lopussa maankäytön ja liikenteen suunnittelijoille ja muille tilaajan valitsemille tahoille järjestetään infotilaisuus, jossa esitetään KäPy-auditointien tulokset sekä tehtäväkohtaisten tarkistuslistojen sisältö ja hyödyntämismahdollisuudet. Hankkeen vaikutukset ovat monialaisia ja vaikuttavuuden arviointi on jatkuvaa – hankkeen aikana vaikuttavuutta arvioidaan sen perusteella, kuinka hyvin kävelyn ja pyöräilyn edistäminen ja turvallisuus on nykyisellä tasolla huomioitu suunnitelmassa verrattuna siihen potentiaaliin, millä tasolla kävelyn, pyöräilyn ja niiden turvallisuuteen liittyvät edellytykset voitaisiin huomioida. Hankkeen vaikuttavuuden varmistamiseksi jokaiselta maankäytön suunnitte-</p>	

	<p>lun tasolta voidaan nimetä vastuuhenkilö, joka jalkauttaa/tiedottaa toimintamallien sisällyttämisen tärkeydestä jatkossakin tehtäviin suunnitelmiin.</p> <p>Merkittävimmät työvaiheet: Työ käynnistyy marraskuussa 2019 auditoitavien kohteiden valinnalla Työryhmän kokoukset tammikuussa ja toukokuussa 2020. Loppuesittely lokakuussa 2020.</p> <p>Hankkeen kohderyhmä: Lahden kaupungilta työhön osallistuvat keskeiset kävelyn ja pyöräilyn fyysisiin olosuhteisiin ja turvallisuuteen vaikuttavat tahot Kaupunkiympäristön palvelualueelta.</p>
Ennakoitu tulos	<p>Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden ja turvallisuuden edistämisen toimintamalleja on tarkoitus hyödyntää kaupunkiympäristön kehittämisessä aina kaavoituksesta katujen ja muiden yleisten alueiden toteutukseen ja ylläpitoon asti. Edellä mainitulla tavalla kävelyn ja pyöräilyn sekä turvallisuuden merkitys saadaan nostettua esille jo suunnitteluvaiheessa, jossa merkittävimmät fyysiset ja pitkäkantoisimmat edellytykset jalan ja pyöräillen liikkumiselle luodaan. Lisäksi työn yhteydessä tehtävien KäPy-auditointien avulla saadaan konkreettinen käsitys siitä, mihin asioihin erityisesti Lahdessa tulee kiinnittää enemmän huomiota. Hanke tukee osaltaan yleiskaavatyön ja kestävästi liikuttamisen toimenpiteiden sitomista selkeästi yhteiseksi prosessiksi, mikä on myös tavoitteena koko Lahden suunta -työssä. Hanke edistää edellä mainituilla tavoilla kävelyn ja pyöräilyn turvallisuus maankäytön suunnittelussa -hankehakuteemaa.</p> <p>KäPy-auditoinneissa ja tarkistuslistojen laatimisessa pääpaino on kävelyn ja pyöräilyn ratkaisuihin liikennemuotojen sujuvan ja turvallisen käytön näkökulmassa. Hanke tukee alueellisten tavoitteiden toteuttamista. Hankkeen yhteydessä kehitettävät toimintamallit ovat monistetavissa Lahden kaupunkia laajemmin myös valtakunnan tasolla.</p>
Lisätietoja hankkeesta	<p>Lisätietoa Lahden suunta -työstä löytyy Lahden kaupungin internetsivuilta osoitteesta: https://www.lahti.fi/paatoksenteko/strategia-ja-talous/lahden-suunta</p> <p>Lisätietoja hankkeesta voi kysellä hankkeen yhteyshenkilöltä: Johanna Sääksniemi, puh.+358 50 518 4445, sähköposti: johanna.saaksniemi@lahti.fi</p>

Hankkeen päättyessä täydennetään:

Tulokset	<p>Toimintamallien laatimisen pohjaksi Lahdessa auditointiin kuusi eri tasoista suunnitelmaa: yleiskaavaluonnos, Niemen alueen maankäytön kehityskuva, Paavolan kampusalue (asemakaava ja liikenteen yleissuunnitelma), Ranta-Kartanon asemakaava ja puistosuunnitelma, Hennalan kasarmialueen asemakaava, Karjalankadun katusuunnitelma sekä Laaksokadun katusuunnitelma. Auditoinnit on koottu yhdeksi raportiksi.</p> <p>Auditointien pohjalta laadittiin eri suunnittelutasoille kuusi toimintamallia: Yleiskaavoitus, kaavarunko, asemakaavoitus, katusuunnitelma, puisto tai muu yleisen alueen suunnitelma sekä kunnossapitosuunnitelma. Toimintamallit ohjaavat tarkastuslistatyypillisesti huomioimaan</p>
-----------------	---

	<p>kävelyn ja pyöräilyn suunnittelun eri vaiheissa. Toimenpidemalleja voidaan räätälöidä hankekohtaisesti valitsemalla listalta tarkasteluun valittavat asiat. Myös vastuutaho voidaan määrittellä tarkistuslistalle.</p> <p>Hankkeen loppuraportissa on kuvattu tarkemmin toimintamalleja ja tehtyä työtä.</p> <p>Tarkistuslistat otetaan käyttöön osana Lahden kaupungin Kaupunkiympäristön suunnittelun toimintamallia ja niiden käytön laajuutta eri suunnitelmissa on tarkoitus seurata.</p> <p>Hankkeen tulokset julkaistaan Lahden kaupungin sivuilla.</p>
<p>Miten tavoitteet toteutuivat?</p>	<p>Hankkeelle asetetut tavoitteet toteutuivat hyvin. Hankkeen aikana valmistui suunniteltu aineisto ja lisäksi hankkeen aikana käytiin hyvää, yhteistä keskustelua kävelyn ja pyöräilyn huomioimisesta suunnittelun eri tasoilla.</p> <p>Ainoat poikkeukset liittyvät hankkeen aikatauluun ja loppuesittelyn toteuttamiseen: Koronatoimien takia alkukesälle suunniteltua, Kaupunkiympäristön palvelualueen suunnittelijoille suunnattua, loppuesittelyä jouduttiin siirtämään eikä työpajaa päästy siirtämisestä huolimatta syysylläkään pitämään livenä.</p>
<p>Arvio hankkeen vaikutuksista</p>	<p>Tarkistuslistat otetaan käyttöön osana Lahden kaupungin Kaupunkiympäristön suunnittelun toimintamallia. Kaupunkiympäristön suunnittelun toimintamallin mukaisissa yhteisissä aloituskokouksissa käydään läpi suunnittelutasoa koskeva tarkistuslista ja sovitaan, millä tarkkuustasolla ja toimenpiteillä kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita ja turvallisuutta suunnittelutyössä tarkastellaan sekä kenen vastuulla eri tarkastelut ovat.</p> <p>Yhteisesti sovitulla toimintatavalla kävelyn ja pyöräilyn olosuhteet ja turvallisuus sekä niiden parantaminen voidaan huomioida Lahden kaupunkiympäristön suunnitteluprosesseissa hankkeen tavoitteiden mukaisesti entistä paremmin.</p>
<p>Mitä opittiin? Mitä kannattaisi tehdä toisin?</p>	<p>Hankkeen aikana todettiin sama asia, mikä on tullut esille jo Lahden kaupunkiympäristön suunnittelun toimintamallissa. Tärkeintä on asian tuntijoiden hyvä yhteistyö yhteiseen tavoitteen saavuttamiseksi sekä se että yhteinen keskustelu oikeiden tahojen kanssa käydään riittävän varhaisessa ja oikeassa vaiheessa suunnitteluhanketta.</p> <p>Lopputyöpajassa testattiin hankkeen aikana laadittuja toimintamalleja konkreettisissa suunnitelmissa eri tasoilla ja saatiin paljon rakentavaa palautetta mallien toiminnasta. Tämän seurauksena toimintamalleja kehitettiin vielä viime metreillä eteenpäin lopulliseen muotoonsa. Prosessin ajoituksen näkökulmasta yhteinen työpaja olisi ollut hyvä ajoittaa jo aikaisempaan vaiheeseen.</p>